

Име на защитената зона: Лудогорие

Код по Натура: BG0002062

Описание на района на проучване

ОВМ Лудогорие се намира в Североизточна България и съответства на географската област Лудогорие, но включва територии и от Западна Добруджа. Релефът е равнинно-хълмист с характерни форми - каньоновидни суходолия, льосовидни блюдца, карови полета. Половината от общата площ на мястото е заета от широколистни гори, а другата половина са обработваеми площи и пасища. Горите са предимно смесени от сребролистна липа *Tilia tomentosa*/ с обикновен габър *Carpinus betulus*/ или цер *Quercus cerris*/, на места и с горун *Q. dalechampii*/ и полски клен *Acer campestre*/. Преобладават горите с издънков произход. Има и големи площи изкуствени насаждения от акация *Robinia pseudoacacia*/. Тревните съобщества са ксеротермни главно от белизма *Dichanthium ischaetum*/, луковична ливадина *Poa bulbosa* /, черна садина *Chrysopogon gryllus*/ и ефемери, както и мезоксеротермни видове - около селищата.

Посетени са места като - силно повлияни от интензивно земеделие селскостопански територии (ниви) – комасирани земеделски райони, слабо повлияни от земеделието селскостопански територии (ниви), горски фонд – широколистни гори и покрайнини на гори от липа, зимен дъб и др., пасища и мери с тревна растителност и единични храсти. Посетени са 101 квадрата 1x1 км за 18 дни в периода април, май, юни. Направени са 2685 наблюдения в интервал от 04:55 до 11:00 ч.

Резултати от проучването на орнитофауната

Общият брой на установените видове е 87. От тях 23 вида са обект на защита в защитената зона.

Резултати:

- Видовете, които са включени за опазване в защитената зона, като цяло са представени, без големи разлики в оценъчната гнездова популация. За част от видовете, при които има различия в числеността не са правени специални проучвания – всички горски видове, домашна кукумявка, козодой.
- Обикновен мишелов *Buteo buteo* – открито 1 гн. в района на с. Черешово и вероятно гнездене в района на с. Беловец, където са наблюдавани в поведение на спазване на териториалност с двойка *F. tinnunculus*. Установени са и маркирани няколко гнездови колонии на пчелояд *Merops apiaster* – над 185 дв.
- Синявица *Coracias garrulus* – не е отчетена през този период. През 2007 г. са посочени 33-85 дв. Вероятно гнездовата популация е намаляла с 3-4 пъти, до 10-20 дв.
- Ливаден дърдавец *Crex crex* – отчетено увеличение – 5 пеещи птици. Имайки в предвид, че не са провеждани целенасочени проучвания в подходящ времеви интервал (нощните часове), то вероятната гнездова популация е около 15 дв. (за 2007 г са посочени 0-2 дв.)
- Ливаден блатар *Circus pygargus* - не гнезди в зоната и околностите. Не е наблюдаван през размножителния период през последните години.

Таблица 26. Установени видове обект на опазване в защитената зона през 2012 г. и данни за видовете предмет на опазване към 2007 г.

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
Малък воден бик <i>Ixobrychus minutus</i>	2-9	-	
Червена чапла <i>Ardea purpurea</i>	1	-	
Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>	6	3	
Бял щъркел <i>Ciconia ciconia</i>	29	-	Не са картирани гнездата на вида в селищата
Червен ангч <i>Tadorna ferruginea</i>	13	-	
Осояд <i>Pernis apivorus</i>	4	1	
Черна каня <i>Milvus migrans</i>	3	-	
Орел змиар <i>Circaetus gallicus</i>	3	-	
Ливаден блатар <i>Circus pygargus</i>	2	-	
Късопръст ястреб <i>Accipiter brevipes</i>	1	-	
Белоопашат мишелов <i>Buteo rufinus</i>	10	1	
Малък креслив орел <i>Aquila pomarina</i>	6	4	
Царски орел <i>Aquila heliaca</i>	1	1 инд.	Наблюдавания индивид е скитащ
Малък орел <i>Aquila pennata</i>	3	1	
Ливаден дърдавец <i>Crex crex</i>	0-2	5	Вероятно в цялата защитена зона гнездят около 15 дв; да се актуализира стандартния формуляр
Бухал <i>Bubo bubo</i>	6	-	
Козодой <i>Caprimulgus europaeus</i>	60-320	-	
Обикновен пчелояд <i>Merops apiaster</i>	205-1290	207	
Синявица <i>Coracias garrulus</i>	33-86	-	
Сив кълвач <i>Picus canus</i>	4-22	1	
Черен кълвач <i>Dryocopus martius</i>	11	4	Местообитанията на вида не са специално проучвани
Сирийски пъстър кълвач <i>Dendrocopos syriacus</i>	140-285	4	
Среден пъстър кълвач <i>Dendrocopos medius</i>	40-285	2	Местообитанията на вида не са специално проучвани
Горска чучулига <i>Lullula arborea</i>	380-1080	-	
Полска бърбица <i>Anthus campestris</i>	16-92	11	
Полубеловрата мухоловка <i>Ficedula semitorquata</i>	15-40	2	Местообитанията на вида не са специално проучвани
Червеногърба сврачка <i>Lanius collurio</i>	730-3760	100	

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
Черночела сврачка <i>Lanius minor</i>	73-230	10	
Градинска овесарка <i>Emberiza hortulana</i>	600-2780	118	

Бележки върху състоянието на местообитанията

Не са регистрирани изменения в района. Прави впечатление комасацията на земите, малкото разнообразие от култури и свръх интензификацията. На няколко места бе констатирано на нови овощни градини върху стари лозя.

Установени заплахи

Основни заплахи за горските местообитания са пожарите, неправилно провеждане на горско стопански мероприятия – отделни сечи, сечи на котли, окончателни сечи в сравнително млади гори, премахване на стари хралупести дървета.

Основна заплаха за пасищата и мерите са: пожарите, разораването, премахване на единични храсти, дървета или групи от тях (насърчавана мярка по европейските програми), преизпасване водещо до ерозия.

Снимков материал

Снимка 30. Колония на пчелояди в ЗЗ „Лудогорие“

Снимка 31. Местообитания, обект на проучване в ЗЗ „Лудогорие“